

Otevřený dopis

adresovaný vedení měst a obcí

*v reakci na rušení **zvýhodněného parkování** elektromobilů v některých městech.*

18. 12. 2025

Elektrická vozidla přinášejí do měst lepší vzduch a méně hluku: Je třeba je i nadále podporovat.

Vážení starostové, vážené starostky, vážené a vážení radní, členové a členky zastupitelstev, pracovníci a pracovnice magistrátů i obecních úřadů,

obracíme se na Vás jménem **Elektromobilní Platformy** v souvislosti s nedávnými kroky v některých městech, směřujícími k rušení či výraznému omezování zvýhodněného parkování pro bateriová elektrická vozidla (BEV) v Praze a dalších městech Česka.

Plzeň zrušila od 1. 9. 2025 bezplatné parkování a nenabízí elektromobilům žádné výhody. **Praha** ruší k 1. 1. 2026 bezplatné parkování elektrických vozidel včetně plug-in hybridů. Pouze čistě bateriová vozidla budou mít 50 % slevu.

Tyto kroky považujeme za **předčasné**, systémově problematické a v rozporu s deklarovanými cíli v oblasti ochrany klimatu, kvality ovzduší i veřejného zdraví.

1. Doprava jako zásadní zdroj znečištění ovzduší ve městech

Silniční doprava patří dlouhodobě mezi hlavní zdroje znečištění ovzduší ve městech:

- Podle **Evropské agentury pro životní prostředí (EEA)** je silniční doprava zodpovědná až za **50–70 % koncentrací oxidu dusičitého (NO₂)** v městských oblastech.
(EEA, *Air quality in Europe – 2023 report*).
- Expozice znečištěnému ovzduší způsobuje každoročně v EU:
 - Cca **49 000 předčasných úmrtí v důsledku NO₂**.
 - Cca **240 000 předčasných úmrtí v důsledku PM_{2.5}**.
(EEA, *Health impacts of air pollution in Europe, 2022*).

Nová Směrnice Evropského parlamentu a Rady o **kvalitě vnějšího ovzduší** a čistším ovzduší pro Evropu 2024/2881 ze dne 23. října 2024:

- S účinností od r. **2030** výrazně snižuje povolené limity škodlivin v ovzduší (mj. oxidů dusíku NO_x, a pevných částic PM_{2,5} i PM₁₀), často na **polovinu** původní hodnoty.
- Nová zavádí **právní vymahatelnost** těchto limitů.

Bateriová elektrická vozidla:

- Neprodukují **žádné lokální výfukové emise** NO_x, SO₂ ani PM_{2.5} či PM₁₀.
- Jsou jedním z mála **nástrojů**, jak rychle a efektivně snížit úroveň škodlivin v ovzduší v hustě obydlených oblastech.

2. Přínos elektromobility ke snížení hluku ve městech

- Dopravní hluk je podle **Světové zdravotnické organizace (WHO)** druhým nejvýznamnějším environmentálním rizikem pro zdraví v Evropě (hned po znečištění ovzduší).
(WHO, *Environmental Noise Guidelines for the European Region*, 2018)
- Elektromobily jsou při městských rychlostech (do 30–50 km/h) o **6–10 dB tišší** než vozidla se spalovacím motorem.
(European Commission, *Study on traffic noise reduction*, 2020).

Snížení hluku má přímý pozitivní dopad na:

- Kvalitu spánku.
- Kardiovaskulární zdraví.
- Celkovou kvalitu života a spokojenost obyvatel měst.

3. Zvýhodněné parkování jako efektivní a nízkonákladový nástroj

Zvýhodněné parkování patří mezi:

- **Nejméně nákladné nástroje** podpory elektromobility.
- Opatření má přímý dopad na **rozhodování** zejm. rezidentů a podnikatelů při pořizování vozu.

Podle zkušeností z evropských měst i českého prostředí:

- Je právě možnost parkování jedním z **hlavních motivačních faktorů** pro pořízení BEV ve městech.
- Zejména u domácností **bez možnosti domácího nabíjení**.

Zároveň platí, že:

- Podíl bateriových elektromobilů v ČR činí v kategoriích M1 (osobní vozidla) a N1 (lehká užitková vozidla) pouze **0,81 %**

- Přestože jejich počet zejména v posledních dvou letech roste, v kontextu celého vozidlového parku zůstává jejich zastoupení stále **velmi nízké**.
- Nejvyšší podíl bateriových elektromobilů je, podle aktuálních dat webu cistadoprava.cz evidován v Mladé Boleslavi (2,47 %), následované Prahou (1,58 %), Říčany (1,32 %), Černošicemi (1,27 %) a Poděbrady (1,21 %).
- Podíl BEV na nových registracích v Česku se pohybuje kolem **6 %**, zatímco průměr EU je zhruba **3x vyšší** a přesahuje **18 %**.

Rušení výhod v této fázi vývoje trhu je **v přímém rozporu** s cíli transformace dopravy.

4. Rozpor s evropskými a národními strategickými cíli

Česká republika i jednotlivá města se ve svých strategiích zavázaly k postupné dekarbonizaci dopravy:

- **Národní klimaticko-energetický plán ČR** předpokládá až **500 tisíc bezemisních vozidel do roku 2030** (2025: 55 tisíc vozidel kategorie M, N) (*Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, aktualizace NKEP, 2023*).

Města hrají v této transformaci **klíčovou roli**. Omezování podpory elektromobility vysílá signál, který je s těmito závazky neslučitelný.

5. Rizika předčasného rušení výhod

Předčasné rušení zvýhodněného parkování:

- Oslabuje důvěru občanů v dlouhodobou strategii města.
- Zpomaluje investice domácností i firem do bezemisní dopravy.
- Negativně ovlivňuje rozvoj veřejné i soukromé nabíjecí infrastruktury.
- Dopadá zejména na městské rezidenty v bytových domech.

Podle EEA je přitom **každé euro investované do zlepšení kvality ovzduší návratné 2–7násobně** díky úsporám ve zdravotnictví a zvýšení produktivity (*EEA, Benefits of air pollution control, 2020*).

6. Výzva k dialogu a návrh řešení

Vyzýváme k **otevřenému dialogu a hledání vyvážených řešení**, například:

- Zachování **zvýhodněných** (nikoli nutně bezplatných) tarifů pro BEV.
- Zvýhodnění **rezidentů a městských služeb**.
- Postupné, **datově podložené** úpravy, namísto náhlého zrušení.

NEJDE JEN O VÝHODY V PARKOVÁNÍ – co je dále potřeba?

1) Zajišťovat DOBÍJECÍ infrastrukturu

- Na úrovni měst je potřeba pracovat na rozvoji rychlého i pomalého, tzv. rezidentního dobíjení – ne každý má možnost dobíjet doma.
- Až **do konce ledna 2026** mohou města a obce získat na výstavbu dobíjecí infrastruktury ve městech a obcích až **80 % dotaci z OPD** – viz. *link níže*.

2) Elektrifikovat TAXI služby (vč. moderních platforem)

- Z pohledu Platformy je také důležité vytváření tlaku na elektrifikaci vozových parků provozovatelů **taxi a rozvážkových služeb**. Jejich vozy toho naježdí po městech násobně více, než běžný řidič.
- Tlak lze vytvořit také postupným zaváděním **nízko a bezemisních zón**, což umožňuje novelizovaný zákon o ochraně ovzduší (201/2012 S

3) Pořizovat do VOZOVÝCH PARKŮ měst a městských služeb primárně elektrická vozidla

Závěr

Bezemisní doprava není luxusem ani okrajovým tématem. Je jedním z klíčových nástrojů, jak zlepšit **zdraví obyvatel, kvalitu života ve městech** a splnit závazky, ke kterým se přihlásila Česká republika i jednotlivá města.

Jako **Elektromobilní Platforma** jsme připraveni nabídnout **odbornou spolupráci**, data i zkušenosti z praxe a podílet se na tvorbě udržitelné a spravedlivé dopravní politiky českých měst a obcí.

Další informace rád poskytne tajemník Elektromobilní Platformy Lukáš Folbrecht

Email: tajemnik@ePlatforma.cz, www.ePlatforma.cz

Další **důležité odkazy**:

[Metodika ke zvýhodnění parkování elektromobilů](#)

[OPD - Operační program doprava Ministerstva dopravy – výzva pro města a obce](#)

[Metodika pro výstavbu dobíjecí infrastruktury](#)